

Rapport

Datum: 5 september 2007
Rapportnummer: 2007/185

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een bepaalde ambtenaar van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost zijn privacy heeft geschonden door aan een derde te vertellen over zijn detentie in het buitenland.

Voorts stelde de Nationale ombudsman - gezien het grote belang dat moet worden toegekend aan adequate interne klachtbehandeling - uit eigen beweging onderzoek in naar de volgende gedraging:

De wijze waarop de korpsbeheerder de klacht van verzoeker heeft behandeld; waarbij in het bijzonder aandacht zal zijn voor de hoorplicht en de ondertekening van de klachtafhandelingsbrief.

Beoordeling

Algemeen

1. Een vriendin van verzoeker (verder: de vriendin) had hem verteld dat politieambtenaar X haar tijdens een gesprek op het politiebureau had verteld dat verzoeker vier maanden in het buitenland gedetineerd was geweest voor aanranding of verkrachting van een meisje. De vriendin was werkzaam als prostituee op de legale tippelzone te Eindhoven. Vanwege problemen die er op de tippelzone waren, liep er op dat moment een onderzoek onder andere tegen verzoeker. Verzoeker werd verdacht van mensenhandel, poging tot doodslag, handel in harddrugs en mishandeling. Uiteindelijk is hij veroordeeld voor de handel in harddrugs. Voor de overige feiten heeft de rechtbank verzoeker op 6 juni 2005 vrijgesproken wegens onvoldoende wettig en overtuigend bewijs.

2. Verzoeker heeft zich op 3 januari 2005 over de handelwijze van politieambtenaar X beklagd. In het kader van de interne klachtenprocedure bij de politie is de vriendin gehoord over de klacht in de penitentiaire inrichting waar zij op dat moment verbleef. In de door haar ondertekende schriftelijke verklaring staat onder meer dat zij in juni of juli 2004, terwijl zij vast zat, was benaderd door X, Y en Z. Nadat X de vriendin had gevraagd naar haar relatie met verzoeker en zij hem had geantwoord dat zij al twaalf jaar met hem bevriend was, zei X volgens de vriendin het volgende tegen haar: "Vrienden?! Weet je wel waarom hij in Duitsland heeft vastgezeten?! Voor verkrachting en aanranding. Daar heeft hij vier maanden voor vastgezeten. Daarom durfde hij Duitsland niet meer binnen te gaan." Of woorden van gelijke strekking, aldus de vriendin. De korpsbeheerder verklaarde verzoekers klacht per brief van 2 november 2005 ongegrond, omdat hem niet was gebleken dat de uitspraken waar verzoeker over klaagt daadwerkelijk waren gedaan. Verzoeker heeft zich op 24 november 2005 vervolgens tot de Nationale ombudsman gewend en heeft desgevraagd een machtiging van de vriendin overgelegd.

I. Ten aanzien van de privacyschending

Bevindingen

1. De schriftelijke verklaring van de vriendin van 22 november 2005 heeft de Nationale ombudsman via verzoeker ontvangen. In die verklaring schreef zij onder meer dat X in bijzijn van zijn collega's Y en Z tijdens een gesprek op het politiebureau de bewuste opmerkingen over verzoekers detentieverleden had gemaakt.

2. De Nationale ombudsman heeft alvorens de korpsbeheerder te vragen te reageren op de klacht, eerst de betrokken ambtenaren gehoord. Dit gebeurde telefonisch, op 20 maart 2006.

3. Politieambtenaar X verklaarde dat de vriendin hem beroepsmatig bekend was en dat hij uit dien hoofde ook met enige regelmaat met haar had gesproken. Voorts verklaarde hij dat zijn collega's Y en Z ook regelmatig te maken hadden gehad met de vriendin in verband met een onderzoek dat er liep naar de legale tippelzone. Hijzelf was de teamleider van dat onderzoek en Y en Z waren binnen dat team de aanspreekpunten voor de prostituees. Het onderzoek was mede gericht tegen verzoeker.

Hij ontkende ten stelligste de vriendin te hebben verteld over verzoekers detentie in het buitenland en verklaarde absoluut zeker te weten dat niemand van het onderzoeksteam de hun bekende informatie over verzoekers detentieverleden naar buiten had gebracht. X gaf aan dat hij 99,99% zeker wist dat Y en Z niets tegen de vriendin hebben gezegd over verzoeker.

Over de relatie tussen verzoeker en de vriendin verklaarde X dat Y en Z tevergeefs hadden geprobeerd een aangifte van de vriendin tegen verzoeker te verkrijgen onder andere voor mensenhandel en verkrachting. Van andere prostituees hadden ze namelijk gehoord dat verzoeker hen cocaïne verstreekte in ruil voor seksuele handelingen. X had het idee dat verzoeker de vriendin helemaal had ingepalmd. X vond het mensonterend hoe verzoeker de prostituees behandelde en vertelde dat verzoeker klaagde over alle vrouwen die een verklaring tegen hem hadden afgelegd.

4. Politieambtenaar Y verklaarde dat zij binnen het onderzoeksteam van X fungeerde als vertrouwenspersoon voor de prostituees. Vanuit die functie had zij zeer geregeld contact gehad met de prostituees, waaronder de vriendin. De meeste gesprekken werden gevoerd op de tippelbaan en ze kon zich niet herinneren of ze met de vriendin ook op het politiebureau een gesprek hadden gevoerd. Ze kon zich evenmin herinneren dat zij met de vriendin had gesproken over verzoeker. Voorts verklaarde ze dat nooit iemand in haar bijzijn tegen een prostituee of een derde iets heeft gezegd over verzoekers detentieverleden. Dat wist ze absoluut zeker. Het was Y bekend dat de vriendin en verzoeker elkaar kenden. Y wist niet of andere collega's met vrouwen over verzoeker

hebben gesproken. Y vertelde verder dat zij een aangifte had opgenomen van de vriendin van mensenhandel tegen een andere verdachte in het onderzoek. Over de relatie tussen verzoeker en de vriendin verklaarde ze dat de veelal verslaafde prostituees alles deden voor drugs. Volgens Y woonde de vriendin ten tijde van haar getuigenis bij verzoeker in huis en werkte ze voor hem. Y bestempelde de verklaring van de vriendin als heel onbetrouwbaar vanwege de afhankelijke positie van de vriendin ten opzichte van haar dealer en pooier.

5. Politieambtenaar Z verklaarde dat zij samen met Y informatie in het kader van het onderzoek naar de tippelzone had vergaard bij de prostituees, waaronder de vriendin. Verzoeker was haar al van voor het onderzoek bekend omdat hij dag en nacht in de betreffende wijk aanwezig was en hij een van de overlastgevers van de wijk was, die veel contact had met de prostituees. Verzoeker fungeerde bij wijze van spreken als beschermheer van sommige vrouwen. Z verklaarde dat de detentie van verzoeker nooit ter sprake was gekomen. Daarbij merkte ze op dat de gesprekken met de prostituees door de politie altijd met meerdere personen werden gevoerd, meestal op het politiebureau. Verzoekers detentieverleden was hun wel bekend aldus Z, maar is nooit onderwerp van gesprek geweest. Dergelijke informatie mag volgens Z niet naar buiten komen omdat je daarmee iemand kunt schaden. In haar bijzijn was nooit gesproken tegen derden over verzoekers detentieverleden. Ze gaf aan niet met zekerheid te kunnen uitsluiten dat een collega uit het team die informatie aan een derde heeft doorgegeven, maar zeker van X kon ze zich niet voorstellen dat hij dergelijke informatie zou verspreiden omdat zij hem een heel integere collega vond.

6. Een medewerkster van de Nationale ombudsman heeft de vriendin rechtstreeks benaderd voor nadere vragen. Zij is er echter niet in geslaagd met haar in contact te komen.

7.1 Verzoeker verwees in zijn reactie op de verklaringen van de politieambtenaren X, Y en Z en op de mededeling dat de vriendin geen gehoor had gegeven aan het verzoek van de Nationale ombudsman om contact op te nemen, naar een proces-verbaal van bevindingen dat op 13 oktober 2004 was opgemaakt door X. Daaruit bleek volgens hem dat het verhaal van de politieambtenaren niet klopte.

7.2 Uit dat proces-verbaal blijkt dat X op 12 oktober 2004 op de tippelzone in een keet van het Leger des Heils in aanwezigheid van twee aldaar aanwezige medewerkers van het Leger des Heils met de vriendin had gesproken. Onderwerp van gesprek was verzoeker. De vriendin heeft met name verklaard over de drugsactiviteiten van verzoeker. In het proces-verbaal staat niets over (een door X gemaakte opmerking over) verzoekers detentieverleden.

8. De korpsbeheerder liet de Nationale ombudsman in reactie op de verklaringen weten dat uit het klachtonderzoek niet was gebleken dat X de gewraakte uitlating had gedaan,

waarbij hij verwees naar zijn interne klachtafhandelingsbrief.

9. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder schreef verzoeker onder verwijzing naar de verklaring van de vriendin dat hij bewijs had voor zijn klacht.

Beoordeling

10. Om te kunnen beoordelen hoe het oordeel van de Nationale ombudsman luidt over de gedraging waarover wordt geklaagd, moet eerst vast zijn komen te staan dat de gedraging is verricht. De korpsbeheerder en de betrokken ambtenaren ontkennen in dit geval dat er een opmerking over verzoekers detentieverleden is gemaakt tegen de vriendin. Nu de drie betrokken ambtenaren stellig en eenduidig waren in hun ontkenning van de gedraging, vormt dat voor de Nationale ombudsman reden om aan te nemen dat de gedraging zich niet heeft voorgedaan. Daarbij komt dat nader bewijs ter onderbouwing van de klacht ontbreekt. Verzoeker klaagt immers over een opmerking die is gemaakt tegen een derde. De Nationale ombudsman heeft die derde echter niet nader kunnen bevragen ten aanzien van de klacht, omdat zij voor hem niet te traceren was. Tevens neemt de Nationale ombudsman in aanmerking dat de relatie tussen verzoeker en de vriendin afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van de verklaringen van de vriendin over de gewraakte opmerking.

11. Het voorgaande leidt ertoe dat de Nationale ombudsman niet tot een inhoudelijke beoordeling komt van de gedraging, nu niet aannemelijk is geworden dat de opmerking is gemaakt tegen de vriendin. Volledigheidshalve merkt de Nationale ombudsman hierbij op dat het proces-verbaal van bevindingen waarnaar verzoeker verwees, op geen enkele wijze bewijs opleverde dat X de opmerking zou hebben gemaakt.

Het klachtonderdeel mist feitelijke grondslag.

II. Ten aanzien van de wijze van klachtbehandeling

Bevindingen

Horen

1. De korpsbeheerder verwees in reactie op de klacht ten aanzien van de hoorplicht naar de informatie die hij van de klachtonderzoeker over de klacht had ontvangen en op basis waarvan hij zijn oordeel over de klacht had gevormd. De korpsbeheerder gaf aan dat uit die informatie blijkt dat verzoeker is gehoord over zijn klacht.

2. Uit de reactie van de klachtonderzoeker blijkt dat hij eerst een aantal keren tevergeefs had getracht telefonisch contact op te nemen met verzoeker. Uiteindelijk had hij op 6 augustus 2005 een gesprek gehad met verzoeker over zijn klacht waarbij hij verzoeker

vroeg hoe er aan zijn klacht tegemoet kon worden gekomen. Verzoeker had hem daarop eerst duidelijk gemaakt dat politieambtenaar X de opmerking niet tegen hemzelf had gemaakt maar tegen de vriendin. Verzoeker gaf de klachtonderzoeker vervolgens te kennen geen genoegen te nemen met het door hem voorgestelde eenmalige (bemiddelings)gesprek ter afronding van zijn klacht, maar wilde dat de vriendin zou worden gehoord over de klacht. Na de vriendin telefonisch gesproken te hebben over de klacht, heeft de klachtonderzoeker haar op 13 oktober 2005 gehoord in de penitentiare inrichting waar zij op dat moment verbleef. Daarna heeft de klachtonderzoeker telefonisch contact opgenomen met verzoeker om te vragen of zijn klacht met het horen van de vriendin voor hem voldoende was afgehandeld. Omdat verzoeker daarop negatief reageerde, zegde de klachtonderzoeker hem toe dat hij een schriftelijke bevestiging zou krijgen.

3. Vervolgens verklaarde de korpsbeheerder de klacht op 2 november 2005 ongegrond.

Ondertekening

4. De klachtafhandelingsbrief van 2 november 2005, waarin verzoekers klacht ongegrond werd verklaard, was blijkens de ondertekening bij afwezigheid van de korpsbeheerder door een niet nader aangeduide derde ondertekend. Wat betreft de ondertekening van de klachtafhandelingsbrief merkte de korpsbeheerder op dat de brief in verband met zijn afwezigheid was ondertekend door de burgemeester van Helmond als plaatsvervangend korpsbeheerder.

Beoordeling

Horen

5. Het vereiste van hoor en wederhoor houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van een handeling of beslissing betrokkenen die daarbij een belang hebben in staat stellen te worden gehoord.

6. Op grond van artikel 9:10 van de Algemene wet bestuursrecht (verder: Awb) (zie Achtergrond onder 1.) dient een bestuursorgaan de klager in de gelegenheid te stellen om te worden gehoord. De hoorplicht van artikel 9:10 Awb valt onder afdeling 9.1.2.

7. In artikel 9 van de klachtenregeling van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost (zie Achtergrond onder 2.) is bepaald dat eerst overleg met de klager wordt gevoerd over de klacht. Dat overleg dient er onder andere toe om vast te stellen of de klacht door middel van bemiddeling kan worden afgehandeld, en om vast te stellen in hoeverre de klacht voor verdere behandeling in aanmerking komt. Als overleg of bemiddeling niet tot tevredenheid van de klager leidt, wordt de behandeling van de klacht voortgezet, waarbij onder meer de bepalingen van de afdeling 9.2 Awb (thans afdeling 9.1.2. Awb - *N.o.*) in acht moeten worden genomen en recht moet worden gedaan aan het beginsel van hoor en wederhoor.

8. De korpsbeheerder stelde zich op het standpunt dat aan de hoorplicht is voldaan, onder verwijzing naar het rapport van de klachtonderzoeker. De Nationale ombudsman gaat er vanuit dat de korpsbeheerder met zijn verwijzing doelde op het gesprek van 6 augustus 2005 en het telefoongesprek van 13 oktober 2005 tussen de klachtonderzoeker en verzoeker.

9. Anders dan de korpsbeheerder is de Nationale ombudsman van mening dat in voornoemde gesprekken geen sprake is geweest van horen zoals artikel 9:10 Awb voorschrijft, maar van een gesprek in de zin van artikel 9 lid 1 van de klachtenregeling, dat meer verkennend was bedoeld. Nadat verzoeker de klachtonderzoeker op 13 oktober 2005 telefonisch had laten weten nog niet akkoord te gaan met de behandeling van zijn klacht tot dusverre, had verzoeker alsnog over zijn klacht gehoord moeten worden, zoals volgt uit het vierde en vijfde lid van artikel 9 van de klachtenregeling. Gelet op het voorgaande komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat er is gehandeld in strijd met het vereiste van hoor en wederhoor.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Ondertekening

10. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken.

11. Een korpsbeheerder mag zich op grond van artikel 23 lid 2 van de Politiewet 1993 bij afwezigheid laten vervangen door een daartoe aangewezen burgemeester van een gemeente in de regio (zie Achtergrond onder 3.1.). Op grond van het eerste lid van artikel 64 van de Politiewet (zie Achtergrond onder 3.2.) is de korpsbeheerder verantwoordelijk voor de behandeling van klachten.

12. Uit de klachtafhandelingsbrief bleek dat de korpsbeheerder afwezig was. De korpsbeheerder berichtte hierover dat de burgemeester van Helmond de brief had ondertekend, in zijn hoedanigheid van plaatsvervangend korpsbeheerder.

13. Vast is komen te staan dat de burgemeester van Helmond de plaatsvervanger is van de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost. De klachtafhandelingsbrief is bij afwezigheid van de korpsbeheerder ondertekend door diens plaatsvervanger. De korpsbeheerder heeft de hem toekomende verantwoordelijkheid voor de behandeling van klachten overgedragen aan zijn plaatsvervanger. Daarmee heeft de korpsbeheerder niet gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid. Wel merkt de Nationale ombudsman hierbij op dat het gezien datzelfde beginsel in soortgelijke toekomstige gevallen sterk de voorkeur verdient dat uit de ondertekening van de brief duidelijk wordt dat hij is ondertekend door de plaatsvervangend korpsbeheerder.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost te Eindhoven, is niet gegrond.

De ambtshalve onderzochte gedraging van de beheerder van voormeld politiekorps is niet behoorlijk ten aanzien van:

- de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de hoorplicht, wegens schending van het beginsel van hoor en wederhoor;

behoorlijk ten aanzien van:

- de ondertekening van de klachtafhandelingsbrief.

Onderzoek

Op 24 november 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer H. te Eindhoven, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost (de burgemeester van Eindhoven), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht een afschrift te sturen van stukken die op de klacht betrekking hebben. De korpsbeheerder werd verzocht op de klacht te reageren nadat de Nationale ombudsman de verklaringen van de betrokken ambtenaren had ontvangen, aan wie telefonisch enkele specifieke vragen waren gesteld. Ook verzoeker werd in de gelegenheid gesteld op de verklaringen van de betrokken ambtenaren te reageren. De korpsbeheerder heeft een oordeel gegeven over de klachten. Verzoeker heeft zowel op de verklaringen van de betrokken ambtenaren als op de reactie van de korpsbeheerder gereageerd.

Daarnaast werd tevergeefs getracht in contact te komen met de getuige.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te 's-Hertogenbosch over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te

kunnen verenigen.

De betrokken ambtenaren X en Z berichtten dat het verslag hun geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Noch verzoeker noch betrokken ambtenaar Y gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Intern politieklanddossier, waarin onder meer de door de vriendin ondertekende verklaring van 13 oktober 2005.

Verzoekschrift van 24 november 2005 met bijlagen, waaronder een schriftelijke verklaring van de vriendin van 22 november 2005.

Telefonische verklaring van 20 maart 2006 van X.

4. Telefonische verklaring van 20 maart 2006 van Y.

Telefonische verklaring van 20 maart 2006 van Z.

Reactie van verzoeker van 2 juni 2006, met als bijlage het proces-verbaal van bevindingen van 13 oktober 2004.

Reactie van de korpsbeheerder van 4 juli 2006, met als bijlage de bevindingen van de klachtonderzoeker van 6 augustus 2005.

Reactie van verzoeker van 1 augustus 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Hoofdstuk 9. Klachtbehandeling

Titel 9.1. Klachtbehandeling door een bestuursorgaan

Afdeling 9.1.2. De behandeling van klaagschriften

Artikel 9:10

"1. Het bestuursorgaan stelt de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord.

2. Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.

3. Van het horen wordt een verslag gemaakt."

2. Klachtregeling Regiopolitie Brabant Zuid-Oost (klachtenregeling)

Artikel 9 Klachtbehandeling

"1. Binnen twee weken na de ontvangst van een klacht wordt overleg gevoerd met de klager. Dit overleg dient er onder andere toe om vast te stellen of de klacht door middel van bemiddeling kan worden afgehandeld, en om vast te stellen in hoeverre de klacht voor verdere behandeling in aanmerking komt.

2. Van het voeren van overleg, als in het vorige lid bedoeld, kan worden afgezien indien de korpsbeheerder van oordeel is dat zulks in het desbetreffende geval niet zinvol is.

3. Indien overleg of bemiddeling leidt tot een oplossing waarmee de klager tevreden is, wordt de klacht niet verder behandeld. De klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, worden schriftelijke geïnformeerd over de beëindiging van de klachtbehandeling.

4. In de gevallen waarin overleg met de klager of bemiddeling niet leidt tot tevredenstelling van de klager, wordt de behandeling van de klacht voortgezet met inachtneming van de bepalingen van de afdeling 9.2 en indien de korpsbeheerder daartoe besluit de afdeling 9.3 van de Algemene wet bestuursrecht.

5. Bij de voortgezette behandeling van de klacht wordt recht gedaan aan het beginsel van hoor en wederhoor; de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, worden geïnformeerd over elkaars standpunt en krijgen de gelegenheid daarop te reageren.

6. De burgemeester wordt geïnformeerd over de afdoening van politiekachten in zijn gemeente."

3. Politiewet 1993

3.1. Hoofdstuk V. De regionale politiekorpsen

Artikel 23

"1. De korpsbeheerder is de burgemeester van de gemeente die in de in artikel 21 bedoelde bijlage als zodanig voor elke regio is aangewezen.

2. Het regionale college wijst in overeenstemming met de korpsbeheerder een burgemeester van een gemeente in de regio aan die de korpsbeheerder bij afwezigheid, belet of ontstentenis vervangt.

3.2. Hoofdstuk X. De behandeling van klachten

Artikel 64

1. De korpsbeheerder van het regionale politiekorps waarbij de ambtenaar van politie is aangesteld over wiens gedraging een klacht is ingediend, draagt zorg voor de behandeling van deze klacht.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt zorg voor de behandeling van een klacht die is ingediend over een gedraging van een ambtenaar van het Korps landelijke politiediensten.

3. Onze Minister van Justitie draagt zorg voor de behandeling van een klacht die is ingediend over een gedraging van een bijzonder ambtenaar van politie.

4. Onze Minister van Defensie draagt zorg voor de behandeling van een klacht die is ingediend over een gedraging van een militair van de Koninklijke marechaussee dan wel van enig ander onderdeel van de krijgsmacht, bij de uitvoering van zijn in deze wet omschreven taken."